І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 221. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1967 No. 221. VOL. LXXIV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 1 грудня, 1967

В АМЕРИЦІ

ОРГАНІЗАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ не могла вибрати собі генерального секретаря і відклала цю справу аж на початок другого року (1968), а тим часом будуть іти переговори, які підготовлять справу вибору головного секретаря. Представник Еквадору Гальо Пляза Ляссо дістав тільки 6 голосів, хоч його підтримували ЗДА, Арґентина і Бразилія. Представник ЗДА не голосував, та це не помогло, бо малі держави не радо віддають голос на того кандидата, якого підтримують великі держави в ОАД. Представник Панами Едуардо Ріттер Ейслен дістав 10 голосів, на два голоси замало, щоб бути вибраним.

КОМАНДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ В ЦІЛІЙ країні дістали наказ припинити покликування рекрутів без попереднього військового вишколу. Цей наказ обов'язує відзараз. Його видали тому, щоб Крайова Гвардія при кінці фінансового року, це значить 30-го червня 1968, мала тільки 400,000 вояків, як цього вимагає закон, а не 417,300, як це було 31-го жовтня ц.р. Це значить, що до стану Ґвардії не братимуть нових зголошень тих юнаків, які воліли б служити в Національній Гвардії, а не в інших збройних частинах ЗДА.

ПРОВІД ОБ'ЄДНАНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ вирішив не брати участи в Конвенції Американської Федерації Праці - Конгресу Індустріяльних Організацій, яка зачнеться в Маямі Біч на Флориді 7-го грудня. Цей крок ще більше відчужить Спілку Автомобільних Робітників від великої робітничої організації. Голова Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер оскаржує голову АФП-КІО Джорджа Міні в тому, що він дбає про збереження дотеперішнього стану і нічого не робить, щоб збільшити число зорганізованого робітництва. Інші спілки не підтримують Рутера в його боротьбі проти Міні.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ДОЗВОЛЯЄ членам двох своїх комісій виїздити за кордон, але забороняє їм побирати в оному дні більше як одну дісту. Денно конґресмен має дістати дісту в сумі 50 дол. Деякі конґресмени в одному дні взяли по 100 дол., бо вони цього самого дня були в двох державах. Таких випадків було 13. Це обмеження в дістах запропонував конґресмен республіканець з Айови Г.Р. Ґросс. За кордон мають їхати члени Поштової Підкомісії, які будуть вивчати поштову техніку в Европі та доставу поштових посилок в Південному В'єтнамі. Поїдуть за кордон і члени Підкомісії Праці.

ПРИ КІНЦІ ЖОВТНЯ ЗАПАСИ ЗОЛОТА ЗДА становили 13,030,000.000 дол., з чого 12,905,000.000 дол. було в державній скарбниці, а решта в Стабілізаційнім Фонді. В жовтні державна скарбниця продала була золота тільки за 38 більйонів дол. Від початку цього року ЗДА втратили золота на суму 196 мільйонів дол., що є дуже мало в порівнянні з попередніми роками. Та ще нема даних про те, скільки втратили ЗДА золота внаслідок девальвації англійського фунта, яка спричинила штурм спекулянтів на золото. ЗДА продають унцію золота по 35 дл., і цим способом підтримують вартість доляра.

У СВІТІ

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЛОРД ШЕКЛТОН ПІДПИСАВ У ЖЕНЕВІ ДОГОВІР З представником Південно-Арабської Федерації, яка дотепер була „під протекторатом", насправді колонією Британії, а стає незалежною Республікою Південного Ємену". Британійські війська відплили вже з останньої морської фортеці колишньої Британійської Імперії — Адену. Нова арабська республіка, яка, мабуть, внедовзі об'єднається з Єменом, нараховуватиме півтори мільйона мешканців на 112.000 кв. милях. Першим президентом тієї республіки став Квантан аль-Шаабі, який власне й вів останні переговори з представниками Британії про передачу влади арабським націоналістам. Він заявив в Адені, що фактично Народна Республіка Південного Ємену існує від 30-го листопада 1967 року.

ГОЛОВНИЙ ЖИДІВСЬКИЙ РАБІН У ФРАНЦІЇ, ЯКОБ КАПЛАН, ПРОГОЛОСИВ ЗАЯВУ з натавруванням виголошеної в минулий понеділок промови президента де Голля, в якій де Голль глузував з жидів, як „вибраного народу" та засуджував ніби то гін жидів до панування. Якоб Каплан висловив острах, що та промова де Голля може відродити у Франції антисемітизм. Більшість французької преси солідаризується в цій справі з жидами.

ЄГИПЕТСЬКА ПРЕСА З РАДІСТЮ ПРИЙНЯЛА ЗАЯВУ французького президента де Голля, в якій де Голль таврував Ізраїль, як аґресора, та ствердив, що насильними засобами не вільно присвоювати собі чужі території. Єгипет особливо підтримує вимогу де Голля, щоб в Єрусалимі завести статус інтернаціонального міста. Зате Йорданія вимагає звороту їй східньої частини того ліста. Ізраїль проголосив, що обидві частини Єрусалиму „Становлять нероздільну цілість" і завів на всьому терені міста свою адміністрацію. Однак формально Ізраїль не перевів анексії східньої дільниці.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ КУРТ КІЗІНГЕР ВЕРНУВСЯ ДО БОННУ з своєї 9-тиденної подорожі до 9-ох південно-азійських і далекосхідніх країн. Він дуже вдоволений вислідами своїх відвідин в тих країнах, з якими нав'язав тісніші господарські взаємини. Індійський уряд проголосив, що Індія не визнає Східньої Німеччини: в Західній Німеччини лякалися, що політика Кізінґера-Бравна, наставлена на покращання взаємин із комуністичними країнами, спонукає різні держави визнати комуністичну Східню Німеччину.

РИЧАРД НІКСОН НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ З Д. Д. АЙЗЕНГАВЕРОМ щодо потреби вмаршу американських наземних військ на територію Північного В'єтнаму, щоб зліквідувати тамошні комуністичні артилерійські становища, збудовані зараз на північ від так званої здемілітаризованої смуги. Ніксон, який впродовж 8-ми років був віцепрезидентом за президентури Д. Д. Айзенгавера, признає слушність поради Айзенгавера з суто-військової точки зору, але звертає увагу на можливість поважних міжнародно-політичних наслідків, що їх дораджує докладно обмірковувати перед таким рисковним кроком.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ОПИНИЛАСЬ БУЛА В НЕБЕЗПЕЧНІЙ СИТУАЦІЇ американська артистка Марта Рей, яка разом із двома іншими артистами об'їздить військові табори й станиці у Південному В'єтнамі, виставляючи у скороченій формі популярну оперету „Гелло, Доллі". Коли вона перебувала на одній малій верховинній військовій позиції — комуністи почали острілювати ті становища мінометами. Марта Рей, яка щороку три - чотири місяці переводить в Південному В'єтнамі з розваговими мистецькими імпрезами для вояків, дістала почесний ступінь підполковника спеціяльних військ.

ЦІЄЇ НЕДІЛІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВЕЛИКІ ВРОЧИСТОСТІ З НАГОДИ 25-РІЧЧЯ ЄПИСКОПСТВА МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ

Філядельфія. — Цієї неділі, 3-го грудня, тут відбудуться великі врочистості з нагоди 25-річчя єпископських свячень Архиєпископа Філядельфії і Митрополита Українців Католиків у З'єднаних Державах Америки, ВПреосв. Кир Амвросія Сенишина, ЧСВВ. Для відзначення цього ювілею був створений окремий Крайовий Комітет, що його очолює президент Українського Конґресового Комітету Америки проф. д-р Лев Добрянський та в склад якого входять чолові репрезентанти багатьох наших центральних установ, і Діловий Комітет з місцевим лікарем-громадянином д-ром Емілем Гарасимом на чолі. Врочистості включають Архиєрейську Святу Літургію, що її відправить Ювілят, спільно з Єпископом Стемфорду Преосв. Иосифом Шмондюком та Єпископом Шикаґа Преосв. Ярославом Габром, в новозбудованому Ювілятом катедральному храмі Непорочного Зачатя о год. 12-ій вполудне. Співатиме катедральний хор під дириґентурою п. И. Лупаня. Під час Св. Літургії проповідуватимуть Кардинал Джан Крол англійською мовою та Преосв. Ніл Саварин з Едмонтону українською мовою. Після Св. Літургії о год. 3-ій пополудні відбудеться в готелі Шератон ювілейний бенкет. У цих урочистостях візьме участь крім уже названих, Апостольський Делеґат з Вашингтону Архиєпископ Люїджі Раймонді та Владики: ВПреосв. Гавриїл з Юґославії, Преосв. Ізидор з Торонта, Преосв. Андрей із Саскатуну, Преосв. Стефан з Пассейку та Єпископи латинського обряду з Бруклину, Вашингтону, Сан Хуан в Порто Ріко, Шикаґа, Аллентавну, Джанставну, Бриджпорту, Ґрінсбурґу, Балтимору, Філядельфії, Портленду, Скрентону, Кемдену, Гартфорду і Нюарку. Митрополита Кир Амвросія з нагоди його ювілею привітали окремими посланнями Папа Павло VI, та інші члени Римської Курії, зокрема із Конґреґації Східніх Церков. Папа Павло в своєму ґратуляційному листі до Ювілята м. і. пише: „Ми вповні свідомі старанности і запопадливости, з якими Ти — спершу як Єпископ Помічник Філядельфійської Екзархії, опісля як Єпископ Стемфорду і, вкінці, як Митрополит Філядельфії для Українців — виконував призначені Тобі обов'язки пильного пастиря, завжди дбайливого про загальне добро. Тобі належиться спеціяльна похвала за те, що Ти виконав в літургічних справах для величі Богопочитання, побудови нових шкіл і церков, встановлення суспільної допомоги, для релігійного виховання молоді, написання і публікацій вартісних книжок, для опіки співгромадянами, які були змушені залишити Батьківщину — завжди готов дати допомогу і підтримку. Сліди і монументи Твоїх багатогранних зусиль чітко видні. Вони приносять Тобі справжню честь . . ."

ВПреосв. Кир Амвросій Сенишин, Митрополит Українців Католиків у ЗДА

ПІД ЧАС ПЕРШОГО ЄПИСКОПСЬКОГО СИНОДУ В РИМІ

В Римі від 29-го вересня до 29-го жовтня цього року відбувся Перший Єпископський Синод, у якому видатну участь взяли патріярхи й митрополити східніх обрядів, між ними Верховний Архиєпископ і Кардинал Блаженніший Иосиф Сліпий та Митрополит Українців Католиків у Канаді ВПреосв. Максим Германюк і Митрополит Українців Католиків у ЗДА ВПреосв. Амвросій Сенишин. На фото — патріярхи і митрополити східніх обрядів із Папою Павлом VI (посередині в білому одягу) під час Синоду. Другий зліва — Митрополит Кир Амвросій, другий за Папою — Верховний Архиєпископ і Кардинал Кир Иосиф передостанній в ряді — Митрополит Кир Максим.

Новозбудований катедральний храм Непорочного Зачаття у Філядельфії

Президент ЗУАДК передав Високому Комісарові для втікачів при ОН Резолюцію СКВУ

Ню Йорк. — Президент Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) д-р Володимир Галан передав Високому Комісарові при Об'єднаних Націях у справах втікачів Садрудинові Аґа Ханові Резолюцію секції Суспільної Служби, схвалену на СКВУ, з домаганням, щоб уряд Західньої Німеччини подбав про воєнні відшкодування для українських скитальців, які потерпіли від фашистівської Німеччини. Резолюцію було передано під час Конференції Американської Ради Добровільних Аґентств для закордонної служби, членом якої є ЗУАДК, що відбулась у середу 29 листопада в Ню Йорку. На тій Конференції Високий Комісар при ОН у справах втікачів-скитальців звітував про великі переселення мас втікачів, особливо в Африці, на Середньому Сході, в районі В'єтнаму та інших місцях, про допомогу тим скитальцям, про заходи щодо її збільшення тощо. Передаючи Високому Комісарові Резолюцію СКВУ, д-р Володимир Ґалан одночасно повідомив, що копію Резолюції буде передано наступного тижня амбасадорові Зах. Німеччини у Вашинґтоні для пересылання її урядові до Бонну. Таким чином, одна з резолюцій першого Світового Конґресу Вільних Українців вже перейшла в стадію активної дії.

Д-р Володимир Ґалан

Радіовисильня „Свобода" передала в Україну текст листа В. Чорновола

Ню Йорк. — Радіовисильня „Свобода", що є власністю американського Комітету „Свобода", на чолі якого стоїть п. Говленд П. Сарджент, передала для слухачів в Україні текст листа засудженого в УССР науковця Вячеслава Чорновола до секретаря ЦК КПУ Шелеста. В тому листі з датою 22-го червня 1966 р. автор виступає проти закритих судів над українськими письменниками і науковцями, переважно молоддю, виступає проти порушень норм законности, розповідає і про власне безпідставне засудження. Крім тексту листа, радіо „Свобода" в скрипті ч. 14 611 подало також відомості про В. Чорновола, якого обвинувачено в „агітації і пропаґанді з метою підірвати чи послабити радянську владу". Хоча так зв. верховний суд УССР скасував засуд Львівського суду, однак у листі В. Чорновіл пише: „Чи можу я і моя сім'я бути гарантовані, що зі мною не зведуть таким коротким способом рахунок за те, що я посмів написати про сваволю і беззаконня?" Вячеслав Чорновіл у своєму листі підкреслив також, що так зв. українська радянська державність була зведена ще терором 1930-х років до фікції.

ЗДА мають несподівані успіхи в продукції радикально нової атомової зброї

Вашингтон. — Комісія Атомової Енерґії повідомила, що робиться несподівано швидкий поступ в продукції радикально нової зброї, як це виявляють тести, що їх переводиться в дослідних інсталяціях під землею в Неваді. КАЕ передала в цій справі звіт сенаторові демократові із Вашингтону Генрі М. Джексонові, який його використав в промові в Сенаті 30-го листопада. Сенатор Джексон пригадав, що на основі договору про обмеження атомових випробувань із 1963-го року експерименти з атомовою зброєю можна робити тільки під землею. Та він одночасно заявив, що під землею вдалося добитися таких успіхів, про які давніше навіть не снилося. Сенатор Джексон є головою Підкомісії Військового Застосування при Спільній Конґресовій Комісії Атомової Енерґії. Він сказав Сенатові про нові успіхи при продукції атомової зброї та про нові осяги при використовуванні атомової енерґії для мирних цілей. Сенатор Джексон заповів, що в найближчих місяцях плянується інтенсивну працю в ділянці продукції нових родів атомової зброї, між якими буде і зброя проти ворожих керованих ракет.

Сенат закликає Уряд передати проблему В'єтнаму Об'єднаним Націям

Вашинґтон. — Сенат прийняв у четвер 30 листопада 82-ма голосами без спротиву резолюцію, в якій закликає Уряд „взяти на увагу відповідну ініціятиву", щоб справу замирення у В'єтнамі передати Раді Безпеки Об'єднаних Націй. Головним спонзором тієї резолюції був голова демократичної більшости в Сенаті, Майк Менсфілд, який віддавна критикував Уряд за замалі, на його думку, зусилля в напрямку замирення у В'єтнамі. У дебатах, що попередили голосування, критиковано Об'єднані Нації, які, всупереч своєму чартерові, наче не цікавляться В'єтнамською війною та нічого конкретного не діють, щоб осягнути там замирення. Урядові кола не підтримували тієї резолюції і ставляться надалі скептично супроти неї, будучи переконаними, що вона не матиме ніякої практичної вартости. Річ у тому, що ані Північний В'єтнам, ані Комуністичний Китай не є членами Об'єднаних Націй і постійно підкреслюють, що Об'єднаним Націям нема ніякого діла втручатися у справи В'єтнаму і що вони не підпорядкуються будь-якій постанові Об'єднаних Націй в цій справі. Однак прихильники такої резолюції мотивували її головно тактичними причинами: щоб примусити Совєтський Союз заявити виразно, чи вони дійсно бажають собі мира у В'єтнамі — як безперервно горлає їх пропаґанда — чи хочуть якнайдовшої тамошньої війни, щоб шкодити нею Америці. До цього часу СССР підтримував завжди становище Північного В'єтнаму, що не треба Об'єднаних Націй, ані будь-яких інших посередників задля замирення у В'єтнамі, бо мир негайно прийде там, якщо тільки Америка відкличе з В'єтнаму свої війська.

Сенатор МекКарті братиме участь у правиборах, поборюючи політику Джансона

Вашинґтон. — Сенатор демократ із Міннесоти Юджін Дж. МекКарті заявив на пресовій конференції 30-го листопада, що виступить проти номінації президента Джансона на демократичного кандидата на президента в 1968-му році і братиме участь як кандидат на номінацію в кількох правиборах. Він заповів, що напевно братиме участь у правиборах як кандидат в стейтах Висканcин, Небраска, Ореґон і Каліфорнія. Можливо, що він виступатиме як кандидат і у правиборах в стейтах Ню Гемпшир та в Массачусетс. МекКарті заявляє, що своїми виступами хоче спричинити зміну в'єтнамської політики президента Джансона. Сенатор МекКарті хоче закінчити війну у В'єтнамі за допомогою переговорів, а не за допомогою зброї. Він заявив, що від Демократичної партії повинен би кандидувати сенатор Роберт Ф. Кеннеді, який є проти війни у В'єтнамі. Ще 11 місяців до президентських виборів, а вже досить сильний рух між майбутніми кандидатами на президента в 1968-му році. Звичайно президент, коли старається про перевибір, не має противника зі своєї партії, але цього року президент Джансон може мати противників на Номінаційній конвенції, бо вже сенатор МекКарті заявив, що братиме участь у правиборах, а прихильники сенатора Роберта Кеннеді всіми силами стараються намовити його до кандидатури.

Франція розбудовує свою атомову зброю з пляном виступити з НАТО

Париж. — Франція мусить створити власну систему оборони „на світову скалю" та звернену в усі сторони й унезалежнену від будь-яких союзів — заявив теперішній шеф штабу французьких збройних сил генерал Шарль Айреле, найбільш довірений муж президента де Голля, — у статті в „Ревю де Дефенс Насіональ". Названий французький військовик твердить, що теперішній світ знаходиться в такому „безпорядку", що ситуація може змінитися „з дня на день" і цілком неможливо передбачити, яка буде причина нової війни та яким буде міжнародний уклад сил. Тому Франція, за його словами, не може в'язати себе ніякими пактами, які погрожували б їй автоматичним утягненням у війну, в якій вона не була б заінтересована. Генерал Айлере виразно вказує на потребу створення французької трансокеанської нуклеарної зброї; дотепер Франція не має ані ракет на далеку віддаль, ані водневої зброї. Перший експериментальний вибух французької водневої бомби відбудеться в наступному році на Тихому океані.

Новий всесовєтський закон про юристів у всіх ланках сільського господарства

У всій совєтській пресі з 21 і 22 листопада 1967 р. з'явилось коротке повідомлення ТАСС під наголовком „Селу потрібен юрист", яке передруковуємо з „Радянської України" з 22 листопада: „Колегія Міністерства сільського господарства СРСР визнала за потрібне створити но вже ввести в штани посках сільськогосподарських органів — у районних, обласних управліннях сільського господарства і великих господарствах. Сільськогосподарським органам доручено ввести ввести в штати посади юристів, ширше використовувати правові засоби для захисту інтересів господарств, правильного оформлення договірних та інших майнових правовідносин колгоспів і радгоспів. Треба ширше організувати пропаганду чинного законодавства, вивчення його працівниками сільського господарства". Нова постанова вирізняється між іншими тим, що її навіть формально не розглядали і не „ухвалювали" у так зв. республіках СССР. Крім того, вона виявляє, що на місцях чиняться в сільському господарстві великі неподобства, як з боку представників влади, так і селян-колгоспників, змушених різними способами рятуватись від постійної нужди.

ЗА ВЛАСНІ ГРОШІ

У селищі Шевченкове на Дніпропетровщині відкрито пам'ятник Т. Шевченкові, у с. Скоморохи Сокальського району на Львівщині збудували сільський Будинок Культури, у м. Джанкой Кримської области — „створений на громадських засадах", тобто також за народні гроші, Історико-краєзнавчий музей („Культура і Життя" з 26-го листопада).

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

З УКРАЇНИ ПОВІДОМИЛИ, ЩО ЧУЛИ ПРОПОВІДЬ МИТРОПОЛИТА МАКСИМА ГЕРМАНЮКА

Вінніпеґ.—Тижневик „Поступ" повідомив у числі з 26 листопада про одержання листа з України, з підтвердженням, що люди з цікавістю слухають українські пересилання Ватиканського радіо. Зокрема пишуть, що мали щастя почути Службу Божу, яку тоді відправляв у Римі Митрополит Кир Максим Германюк. У листі сказано, що люди дуже люблять слухати проповіді та прохають передавати їм виступи церковних хорів, запитуючи, чому в програмах Ватиканського радіо співає такий малий хор. Тижневик „Поступ" у примітці пояснив це тим, що в Римі є небагато українських співаків-богословів.

ДОПОВІДЬ Д-РА ЯНОВА В НТШ

Ню Йорк. — Проф. д-р Володимир Янів, науковий секретар НТШ в Европі з осідком у Сарселі та голова Світового Християнського Руху, який перебуває в ЗДА у зв'язку з недавнім Світовим Конґресом Вільних Українців, виголосить в суботу 2-го грудня ц.р. о год. 6-ій по пол. в залі Українського Інституту Америки доповідь на тему: „Українська родина в ранніх повістях Івана Франка".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зріст збройної потуги СССР

При грімкій пропаґанді СССР проти „аґресивного імперіялізму Америки" — Совєтський Союз тихо й непомітно розбудовує свою воєнну фльоту, невтомно працює над здобуванням морських і летунських баз у далеких країнах. Коротку газетну вістку про те, що в СССР започатковано будову першого літаконосця, доповнило останнє видання найбільш авторитетного в справах морських воєнних сил довідника „Джейнса" в Лондоні. Совєти збудували від кінця останньої світової війни ескадру нищильників з протикорабельними і протилетунськими ракетами, фльотилію звичайних і підводних човнів, будують нові ескадрильї гелікоптерів. Водночас вони швидким темпом розбудовують свою торговельну фльоту. В 1958 році СССР займав ще 21-ше місце між морськими потугами, — тепер займає 5-те місце. ЗДА перевищує СССР числом літаконосців, кружляків, нищильників, атомових підводних човнів. Але, наприклад, у зв'язку з затопленням ізраїльського нищильника „Елят" совєтськими корабельними ракетами, американські військові кола признали, що такого типу корабля, з поміччю якого затоплено „Елят", ЗДА не мають.

Совєтські воєнні кораблі заякорені „тимчасово" в Олександрії, одному з найбільших портів над Середземним морем. Італійський уряд, читали ми коротку замітку, заалярмований щораз більшим зростом впливів СССР в Альжирії, яка буцімто теж схиляється до признання Совєтам великої морської бази, збудованої Америкою під час другої світової війни. „Пустку", що її західні держави залишили в Альжирі, заповнюють Совєти. „Пустку", яку тепер Британія хоче створити в обширі Арабського моря — намагаються теж заповнити Совєти. І Совєти експериментують з „орбітальною" атомовою бомбою . . .

Невідомо, чи і які контрдії веде Америка. Тривожну вістку можна було вичитати в „ЮС Ньюз енд Ворлд Ріпорт" з 6 листопада ц. р., що президент Джансон цікавиться тепер найбільше В'єтнамською війною, американськими містами і долею законопроєкту про новий податок. Але є, річчю, неможливою, щоб американська державна верхівка не цікавилась всіми тими доказами совєтського експансивного імперіялізму.

Важливий документ

У Ню Йорку масовим накладом у видавництві „Твин-Сити Пейпербек Лайбрері" вийшла книжка „Втрачений робітничий рай" одного з найкращих американських знавців совєтської проблематики — Юджіна Лайонса. Вона вже видана в-вом „Функ-Ваналс" у твердій оправі, і успіх цього нового видання, без огляду на високу ціну першого випуску, перейшов усі припущення. У журналі „Рідер Дайджест", що виходить накладом у 28 мільйонів примірників 13 мовами світу, в числі з листопада опубліковано цю найновішу працю Ю. Лайонса в скороченні. Певна річ, її не писав українець - совєтолог, який, самозрозуміло, звертав би більше уваги на Україну в так званому СССР. Однак, автор, який був колись лівим і цілковито протверезів після 6-річного перебування в СССР в ролі журналіста, — пише про цілий комплекс проблем і народів СССР. Він стверджує, що від самого початку Ленін з його большевиками став на шлях зради революції 1917 року, яка була виступом народів колишньої царської Росії проти соціяльного і національного гноблення, проти самої імперії. Ю. Лайонс на прикладах із історії СССР показує, як червона Москва поневолила національні народоправні молоді держави, зокрема Україну, як засобами терору зліквідувала мільйони і мільйони людей, які хотіли справжньої землі і справжньої волі, як СССР обернувся в імперію з партійною диктатурою, як Москва, ламаючи опір колективізації, створила голод у 1933-34 роках, коли, пише автор, загинули мільйони людей в Україні й на Кавказі . . .

Юджін Лайонс пише не тільки про минуле В кінці своєї книжки він звертає увагу на поширення совєтської імперії шляхом приєднання сателітних країн під безпосередню контролю Кремля, на найновішу централізацію влади в СССР, на московську внутрішню політику „реформ", які нічого не змінюють; згадує про письменників за ґратами, про боротьбу з релігією. „Втрачений робітничий рай" — це справжній пам'ятник рабовласницькій імперії в її „ювілейному" році, це також доказ, що не всі на Заході не розуміють, що діється на Сході.

МИТРОПОЛИТ КИР АМВРОЗІЙ

(У 25-ЛІТТЯ ЄПИСКОПСЬКИХ СВЯЧЕНЬ)

Срібний ювілей Єпископських Свячень Високопреосвященнішого Кир Амврозія Сенишина ЧСВВ, Митрополита українців католиків у ЗДА, та його архипастирської діяльности, дає нагоду бодай побіжно переглянути її важливіші етапи, виконані завдання й здобуті осяги, накреслюючи наприкінці теперішній стан Української Католицької Філядельфійської Митрополії.

Митрополит - Ювілят походить із галицького міста Старого Самбора в Західній Україні. На 19 році життя вступив він до монастиря Чину св. Василя Великого в Крехові, де відбув новіціят. Схолястичні, філософічні й богословські студії абсольвував у Лаврові, Добромилі і Кристинополі.

Дня 23 серпня 1931 року висвятив його на священика перемиський Владика Кир Йосафат Коциловський, ЧСВВ. По висвяченні коротко працював у Кристинополі й у Варшаві. 1933 року приїздить до Америки на місійну працю, зразу як сотрудник при василіянській парохії св. Миколая в Шикаґо, а в 1937 році, як її парох й ігумен монастиря Отців Василіян.

Там, як парох й ігумен, розвинув жваву й успішну діяльність, вершком якої був Евхаристійний Конґрес Східніх Обрядів в Шикаґо, у травні 1941 року.

Своєю успішною діяльністю звернув на себе увагу високих церковних чинників і вже в липні 1942 року Апостольський Престіл і менував його Єпископом - Помічником для єдиного тоді в Америці українського католицького Єпископа — Екзарха Преосвященнішого Кир Константина Богачевського. Консекрація відбулася в Шикаґо, в церкві св. о. Миколая, 22 жовтня 1942 року.

Осідком Владики Кир Амврозія став Стемфорд, стейту Коннектикат, де вже тоді була наша Мала Семінарія й школи, над якими перейняв він опіку й провід, вкладаючи багато праці для їх розбудови й піднесення виховного та навчального рівня.

В тому ж самому Стемфорді організує й оформлює він 1944 року Згромадження Сестер Покрова Божої Матері та засновує при ньому Дівочу Академію.

В 1945 році організує Український Католицький Допомоговий Комітет, який під його проводом спровадив понад 50 тисяч нових еміґрантів з країн Західньої Европи, та переслав до Европи сотні тисяч долярів для українських установ та потребуючих помочі. Ще й тепер, в міру фінансових спроможностей, пересилає пожертви для залишенців в Европі.

Здаючи собі справу з того, що тільки Церква збереже нас від денаціоналізації, Владика Кир Амврозій розвинув широку акцію за покликаннями до священичого й монашого стану. Організує з'їзди вівтарних дружинників і Марійських Дружин; покликав до життя Товариство св. Пія та заснував Єпархіяльну Організацію вівтарних дружинників, для якої уклав і видав статути й обряд приймання вівтарних дружинників.

На окрему згадку заслуговує надзвичайно величний і успішний Евхаристійно - Марійський Конґрес Східніх Обрядів у Філядельфії 1954 року, ініціятором і душею якого був Владика Кир Амврозій.

8 серпня 1956 р. Апостольська Столиця створила окрему Стемфордську Екзархію, а її Екзархом іменовано ВПреосвященнішого Владику Кир Амврозія. 1 листопада 1958 року піднесено Стемфордську Екзархію до гідности Єпархії, а Владика Кир Амврозій став її першим Єпархом - Ординарієм.

Під час своєї дотеперішньої праці Владика Кир Амврозій розвинув видавничу діяльність. Від 1946 року сам редаґував і видавав місячник „Ковчег" українською й англійською мовами, у якому містив статті і світлини з історії нашої Церкви, церковної архітектури та інших церковних ділянок. Написав також книжку „Живуча галузка Христової виноградної лози", в якій подав найважніші відомості про нашу Церкву, наш обряд і Богослужби.

Видавнича діяльність Владики Кир Амврозія пішла передусім по лінії збереження нашої релігійної і національної традиції. Найважнішою справою для Владики було — втримати молодь при українськім обряді та в українських традиціях. Тому видає окреме розпорядження: „Збережім церковну традицію, а церковна традиція збереже нас". Там доручає Владика влаштовувати наші Божі храми за приписами нашої Церкви й українсько - візатійського обряду та плекати правильний літурґійний спів. У зв'язку з тим Владика видав на грамофонних платівках співані Божественні Літурґії, Вечірню, Воскресну Утреню, Молебні й інше.

Щоб закріпити й поширити наш обряд між нашими вірними та спопуляризувати його між чужинцями, Владика Кир Амврозій видає по - мистецьки намальовані різні ікони та малі образці. Видав також книжечку з Молебнями „Величаєм Тя", книжечку з Божественною Літурґією „Христос між нами" та багато ілюстрований Служебник для вжитку Духовенства.

Для зміцнення релігійно-народного духа Владика Кир Амврозій видає часто звернення із закликом до вірних, щоб не забували, „хто вони і чиї діти".

Найкращим признанням за працю й заслуги Владики Кир Амврозія було іменування його Філядельфійським Архиєпископом і Митрополитом Українців католиків в Америці 4 серпня 1961 року. 26 жовтня 1961 року відбулася інтронізація Митрополита Кир Амврозія Сенишина, ЧСВВ, у катедральному храмі Непорочного Зачаття у Філядельфії, яку перевів серед величавих торжеств, у присутності наших і чужих Владик, тодішній Апостольський Делеґат в Америці, Архиєпископ Еджідійо Ваньоцці.

Наша Церква в Америці одержала в особі Митрополита незрівняного організатора, батька Духовенства й опікуна молоді.

Як Філядельфійський Архиєпископ, Митрополит Кир Амврозій творить нові парохії і місійні станиці; створив кілька нових деканатів, відвідав усі парохії і місійні станиці та парохіяльні школи, закупив нові посілості для розбудови архиєпархіяльних установ, а вершком діяльности теперішнього Митрополита є будова нової тримільйонової катедри у Філядельфії.

За ввесь цей труд, за посвяту і ревність одержав він неоднократно велике признання від Апостольської Столиці й був також іменований Асистентом Папського Трону (в 1965 році) та консультором Конґреґації для Східніх Церков.

Тепер у склад Філядельфійської Митрополії входить одна Архиєпархія з осідком Архиєпископа у Філядельфії і дві Єпархії: Стемфордська з осідком у Стемфорді й Шикаґівська з осідком в Шикаґо, та 185 парохій і 14 місійних станиць, що їх обслуговує 301 священиків світських і монахів. При більших парохіях є 30 цілоденних шкіл, що їх обслуговують Сестри Василіянки, Сестри Служебниці й Сестри Місіонарки. З браку відповідного числа Сестер, у парохіяльних школах учать також світські сили. В кожній парохії діють і т. зв. суботні або вечірні школи, у яких навчають релігії, обрядів і українознавчих предметів. В більшості ті вечірні чи суботні школи ведуть душпастирі парохій.

У всіх родах шкіл Митрополії навчається приблизно 19 тисяч шкільних дітей і молоді. Кандидати на духовний стан приготовляються в єпархіяльній Семінарії у Стемфорді, де є вища школа й коледж та в архиєпархіяльній Богословській Семінарії у Вашинґтоні. В обидвох семінаріях виховується коло ста питомців, з яких 73 припадає на Філядельфійську Архиєпархію.

У висліді цих поважних і тривких надбань зміцніли основи Української Католицької Церкви в З'єднаних Державах Америки. Для її духового розвитку й для поглиблення релігійности серед вірних причиняється Митрополит Кир Амврозій також пастирськими листами, відвідинами парохій і українських католицьких шкіл та статтями в наших часописах. Тому, не зважаючи на різні труднощі, осягає він успіхів у своїй праці, яких бажаємо й на майбутнє.

На многі і благі літа, Владико - Ювіляте!

о. М. Х.

(За „Шляхом", 3-го грудня 1967 р.)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Михайло Данилюк

1003 ПЛЮС ТРИ МІЛЬЙОНИ

(2)

Козацькому роду нема переводу

Уся наша преса подала якнайдокладніші вісті про маніфестацію в Медісон Сквер Гарден. Було б очевидно, цікавим для нашої громади, щоб видрукували і всі промови на ній, бо вони таки варті уваги. За вийнятком промови представника президента Джансона, який говорив хоч і про цікаві речі, але не до теми, не про СКВУ і Україну взагалі.

Почесна Президія маніфестації була ще промовистішою, як на самому Конґресі. Провінційний делеґат не вірив своїм очам, якщо сидів близько, а ті, що сиділи далі — не вірили своїм біноклям.

Почесну Президію представили десятитисячній масі народу. Її заслужено оплескували, навіть вставали з місць. Але, скажімо, ви, сидівши десь на ґалерії, зацікавились, хто і як виглядає. Тож скерували свій бінокль до Президії. Приглянувшись, почали його прочищати.

Якщо ви бачили Ієрархів наших Церков на Конґресі, як сиділи вони разом, то тут помічаєте таке: Ієрархи разом, трошки вбік — голова ПУН'у біля голови Проводу ЗЧ ОУН, і обидва зайняті розмовою. Дещо далі сидить Президент УНР в екзилі разом з представником Гетьманського Руху. Перед тим Голова АБН вітався з головою УНРади.

Чому ж ви дивуєтесь, що десятитисячна маса просякла ентузіязмом? Чи, може, дивуєтесь, що чільні провідники політичного життя просякли атмосферою десятитисячної маси плюс три мільйони? Та як би ви не дивувались — відповідь одна: є справи й ідеї, які нас єднають, а передусім єднає нас Україна.

Прізвище, яке в скороченні вживає Михайло Старчевський — Стар, виправдує себе повністю. Він справді зорю не тільки в українському житті Канади, але також зорею показав себе на маніфестації. Марксове твердження, що „буття визначає свідомість" тут тріснуло по всіх своїх гнилих швах. Ось вам канадієць, повністю завантажений працею для Канади, а виступає перед своїм народом, міцно вимовляючи: „ми, українці". Чи ж важко догадатись, що саме пливе у жилах цього нащадка козацького роду?

Це саме пливе у жилах нашої чудової молоді, яку ви спостерігаєте у величезній споруді, де відбувається маніфестація. Більшість її — це вже тут, в ЗДА та Канаді, народжені, це вже друге й третє покоління наших поселенців. Коли вона проходила сотнями з прапорами, в уніформах, у національних строях — не було нікого, хто міг би стримати зворушення. І коли хтось говорить про денаціоналізацію в чужому морі, варто такому поговорити з цією молоддю, а навіть дещо собі від неї запозичити.

Народні танки не є єдиною прикметою культури і духовости. Це правда. Але треба було бачити, як це друге й третє покоління, що знає Україну лише з оповідань та книжок, виконувало танки. Так виконувати наші танки можуть тільки українці, незалежно від того, де вони народились і якого вони покоління. У продовження традиції „Запорожця за Дунаєм" добре було б, якби хтось колись написав про його нащадків за океаном...

А згадуючи про задунайських запорожців, треба подякувати організаторам маніфестації за те, що на закінчення вибрали молитву „Владико неба і землі". Зворушення, яке викликала ця молитва - пісня, годі передати. Треба було чути цю могутню пісню, яка вже сотню років не тратить своєї важливости, треба було бачити, як під слова „в сльозах до Тебе прибігаєм" наша золота молодь, зробивши своїми постатями живу мапу України і Тризуб, стояла на колінах. Під слова „побачить дай нам Рідний Край" тремтіла десятитисячна маса.

„Ніщо нам лихо не пригоди!"

Слова цієї пластової пісні стали наче моттом для учасників походу під совєтське представництво. І хоч дощ уп'ятеро зменшив їх число, але походу він не зупинив.

Понад дві тисячі осіб, серед них велика кількість молоді, пройшло двадцять бльоків до представництва „найпередовішої країни", що 50 років ніби дає народам, в тому числі й Україні усі права „аж до відділення".

Ішли вулицями в супроводі поліційних авт. Вскакували по дорозі до крамниць, щоб придбати собі парасолі, дощовики, бож чимало з них вирвалось лише в легкій одежі. Пластуни, сумівці, мувівці, студенти — побравшись за руки, співали маршових, пластових і козацьких пісень. Ішли бадьорі, усміхнені. Їм — море по коліна. Коси дівчаток промокли і гойдалися хвостиками. Хлопцям стікала вода з чубів, з облич, капала з носів. А вони знай співали.

Із-за рогу вулиці вискочила нова група молоді, яка, очевидно, десь запізнилась і не знала, в чому річ.

— Куди це ви?

— Ідемо „зустрічатись"! — ляснула дзвінким голосом синьоока дівчина.

Покотився сміх. Наче й дощ почав ущухати.

Прийшли „зустрічатися" . . .

Понад двотисячна маса народу затрималась перед барикадами поліції, яку, мабуть, заалярмувало совєтське представництво. От тобі й маєш! Під Білим Домом, під Пентаґоном демонструвати можна, а під совєтським представництвом — ні. Московські газети раз-у-раз розписують із усякими перебільшеннями та перекрученнями „мирові" демонстрації у Вашинґтоні, а їх представники бояться навіть подивитись на нашу демонстрацію. А там же є ніби й делеґація української „держави", там же наші земляки „по кості і крови". Невже раптом перехотілось їм „зустрічатись"?

Судячи по настроях демонструючої маси, навіть не всі мали на увазі займатись політикою, а просто хотіли дещо „культобмінятись". Бо якщо одні мали на увазі поспитати совєтських представників, коли ж нарешті будуть вільні вибори в Україні і коли Москва виведе звідтіля свої війська, то інші, настроєні менше „політично", хотіли запитати, коли випустять з концтаборів діячів української культури, що сталося з братами Горинями, Чорноволом, Караванським, Масютком та іншими. Тобто хотіли дещо погомоніти з братами з України. А вони ані пари з уст. Загородились барикадами.

Була ще й третя група демонстрантів, найм'якша. Вони хотіли лише запитати, коли будуть в Україні друкувати всіх українських поетів та письменників, коли у високих школах буде українська викладова мова, коли для дітей українців на засланні і „добровільному" переселенні відкриють українські школи, коли перестануть нищити пам'ятки української культури. Але і тих, найм'якших, не пустили. На зустріч вийшла поліція, частина її — на конях.

Нібито нічого з демонстрації не вийшло, але раптом преса, яка „недобачила" СКВУ, при нагоді демонстрації дала також інформації і про Конґрес. Совєтське представництво, не допустивши демонстрантів до свого будинку, „допомогло" нам пустити вісті про СКВУ на шпальти світової преси.

Дискутувати з поліційними кіньми не було охоти. Тож демонстранти носили транспаренти, співали „Не пора", національний гимн. Розчарована „зустріччю" молодь спалила совєтський прапор.

Не обійшлося й без символіки: відійшовши на половину бльоку, демонстранти зупинились під будинком для глухонімих. Чому саме совєтське представництво розташувалось в сусідстві з цим будинком? Чи не тому, що йому вигідніше, щоб його не чув і ніхто до нього не говорив?

Український національний фронт

Маніфестами, проклямаціями закінчились формальні наради Конґресу. Вже, здавалося, всі учасники були втомлені дебатами на залі й поза нею, а все ж відчувались напруження і святочність.

І тут, уперше в історії нашого народу сталася знаменна подія: Архиєпископ Мстислав відчитав спільне Звернення українських духовних провідників до українців на рідних землях і в усьому світі. Це соборне звернення підписали п'ять православних і сім католицьких Ієрархів, в тому числі три митрополити, представник православної Митрополії в Европі та УКЦ в Бразилії, а також два представники від українських євангеликів. З цього приводу Конґрес влаштував їм овацію.

Думку про таке спільне Звернення висловив Архиєпископ Мстислав ще минулого року на Конвенції УНСоюзу в Шикаґо. Митрополит Максим від УКЦ і Архиєпископ Мстислав від УПЦ стали архітектами цього визначного документу нашого часу і нашого росту.

Але й на цьому не зупинилось: Конґрес однодушно ухвалив включити Ієрархів наших Церков до Секретаріяту СКВУ, що стало черговим спільним досягненням. Невідомо, наскільки ми це собі усвідомлюємо, але ж факт, що Конґрес уперше

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

О. Д-Р В. КУШНІР, ПРЕЗИДЕНТ ПАУК

ВСТУПНЕ СЛОВО

(5)

З-поза цих зовнішніх форм нашого Конґресу, здається, постає новий образ українського народу в маєстаті його повної краси і сили, над яким панує любов до української землі. Ми чуємо нашу давню і вічно живу мелодію, що нас всеціло огортає і полонить наше життя та з розпорошених по всіх-усюдах наших людей творить один-єдиний хор Вільних Українців. На цьому величному образі блíднуть поодинокі обличчя і зникають контури поодиноких осіб так, як поодинокі голоси зливаються в могутніх акордах Українського Гимну.

Українці вільного світу стають на поріг цього великого історичного перелому. Солідарність, дисципліна та глибоке почуття моральної відповідальности об'єднують нас усіх цією стихією Вільного Українця. Хоч назовні ми виглядаємо спокійні, в глибині наших сердець відбувається найглибша зміна, леґалізована довір'ям цілого народу, зміна, яка остаточно усуває все те, що було вже зламане й непотрібне, і висуває на чоло нашого походу те, що завжди і всюди є великим і святим.

День першого Світового Конґресу Вільних Українців — це приписання себе до згоди і до праці, якої не можна довершити там, де є роздори і взаємна ворожнеча.

Таке уложення наших внутрішніх сил ніяким чином не може звертатися проти одної чи другої національної групи ,що в цій праці і в цих наших змаганнях бере активну участь. Будучність українців лежить у дійсній і правдивій українській національній спільноті і єдності. І це нове життя ми хочемо будувати на об'єднанні всіх українців, які працею свого ума чи працею трудящої руки готові таку єдність забезпечити.

Наша праця і дія мають доказати всім, що наше життя не спочиває на насильстві, на баґнетах, але спочиває в серці кожного з нас, живе в народі, з народу черпає свою силу, йде з народом і для народу працює .

Щоб зрозуміти, що таке перший Світовий Конґрес Вільних Українців, мусимо усвідомити і защепити в наших переконаннях нашу збірну вартість і нашу збірну відповідальність. Так довго, як кожен з нас бачить лише себе самого, він живе обмеженою силою і вартістю своєї власної особи. Сьогоднішній Конґрес пророчисто говорить нам усім велику правду: Українська Людино! Ти не стоїш сьогодні сама і не приступаєш до сповнення великої місії лише своєю власною волею. Ні, Ти є лише частина з-поміж сотоктисячних людей Твого народу. І коли Ти почуваєш, що мусиш уступити перед важким завданням, то пам'ятай, що сильнішою як Твоя воля є воля хоч би тих усіх, що сьогодні зібрались на нашому Конґресі. Ця громада зможе розв'язати завдання, до яких Ти не маєш відваги, в яких Ти може сумніваєшся, у здійсненні яких Ти вагаєшся, а ціла громада напевно має силу їх доконати.

Ця праця мусить бути видною серед нас в усіх країнах нашого поселення. Ми мусимо вийти з укриття на широке поле діяльности на кожному відтинку наших змагань. Кожний з нас мусить мати сильне почуття, яке нам диктує наш Конґрес: Тепер я не стою сам в обличчі долі мого народу, але зі мною разом стоять сотні тисяч свідомих і здисциплінованих громадян. Я є лише одною частиною з-поміж них. Поодиноко — ми слабі, але разом ми незламні.

Лише з'єднаною спільнотою народу можна розв'язувати завдання, які стоять перед нами. Лише великі спільні завдання можуть провадити народ до почувань єдности і стихійности. Лише великі почування можуть вдоволяти народ в глибині нашого серця. Кожний з нас мусить вбачати над собою великий пам'ятник наших спільних зусиль, щоб не хитатися, як та билина серед широкого поля без глибокого коріння. Наші спільні завдання будуть великими тоді, як ми їх поставимо на рівень великости.

Скликання Світового Конґресу Вільних Українців дехто з-поміж нас може оцінювати як чудо, особливо ті з-поміж нас назвуть його чудом, які постійно блукають у нашій сумній минувшині міжгрупових та міжорганізаційних міжусобиць. Так, це є чудо, бо ми допровадили до замирення українців в усіх країнах і на всіх континентах. Усильною нашою працею від початку наших консолідаційних процесів в 1936 році аж по нинішній день у Канаді, в ЗСА та на всіх інших континентах нам пощастило довести до об'єднання всіх українців, а тепер перед нами дальші завдання, які чекають на нашу спільну працю для добра всього нашого народу в країнах наших поселень і поза ними.

І коли ми сьогодні, з непохитною певністю в наших серцях, бачимо, як на наших очах відбувається та велика внутрішня зміна вільного українця, то мимоволі приходить нам на думку справа нашої молоді.

Бо, якщо нам, старшим, удалося вирівняти наші міжгрупові непорозуміння, то нам напевно вдасться

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВСТУПНЕ СЛОВО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вдержати в порядку нашу молодь, яка цих непорозумінь ніколи не зазнала.

До цього, однак, потрібно доброї волі всіх нас. Скликанням першого Світового Конґресу Вільних Українців ми зробили великий початок: українці вільного світу — це об'єднаний народ, який остаточно вирівняв між собою всі гори і доли, що нас ділили, але ніколи не розділили. В цей світлий момент інші народи світу звертають очі на нас, як на народ праці і жертви, як на народ великої культури і запоруки порядку і миру в цілому світі.

І тому сьогодні з глибини нашої душі ми дякуємо Господеві, що звелів нам усім бути учасниками першого Світового Конґресу Вільних Українців. „Горі імієм сердця!" Перенесімся духом нашим у нашу минувшину, щоб тим сильніше відчути радість сьогоднішнього дня, який несе велику вістку. Ми, українці, віднайшли себе у нашій об'єднаній спільноті, якій від нас усіх і від усіх наших поколінь належиться довг нашої молитви, нашої жертви і нашої праці для її єдности, для його сили і для його слави.

(Кінець)

Зустріч дивізійників під час СКВУ

У зв'язку з тим, що під час СКВУ в Ню Йорку брало участь доволі велике число кол. вояків 1-ої УД УНА, які були делегатами від поодиноких країн, Крайова Управа Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА постаралася зорганізувати зустріч цих колишніх товаришів зброї. Зустріч відбулася негайно після закінчення маніфестації в „Медісо Сквер Гарден" і демонстрації під совєтською амбасадою.

Зустріч, господарями якої була Нюйоркська Станиця Братства і Братства „Броди-Лев", зібрала коло 60 учасників і на ній були голова Головної Управи Братства, д-р Малецький, голова Крайової Управи Братства в ЗДА, інж. В. Забродський, і багато інших. Зустріч пройшла в дружній атмосфері і присмному настрою.

Другою зустріччю в цьому самому конґресовому періо-

ді була зустріч членів Станиці Братства у Філядельфії з новообраним секретарем Світового Конґресу з Англії, д-р Святомиром Фостуном. Д-р Фостун поділився вістками про зорганізоване українське життя в Англії, а особливо розповів членам Філядельфійської Станиці про те, як живуть їхні друзі — дивізійники в Англії, зорганізовані в найбільшій комбатантській організації українських колишніх військовиків, ОБВУ. Колишніх вояків Дивізії в Англії ще й тепер рахується на тисячі, хоч багато з них виїхало до Америки чи в інші країни.

Присутні обмінялися також заувагами про можливості ко-ординації і затіснення співпраці поміж вояками Дивізії в Англії зорганізованими в ОБВУ і дивізійниками в Америці, об'єднаними в Братства кол. Вояків 1-ої І УД УНА.

В. З.

Нюарк, Н. Дж.

ПРАЦЯ 28-го ВІДДІЛУ СУА

Під головуванням п. Ольги Муссаковської 28 Відділ веде активну працю на терені Нюарку й околиці. Не тільки всі сходини управи і ширші сходини членкинь старанно підготовані всі імпрези Відділу втішаються популярністю серед нашого громадянства.

Ось тільки короткий перегляд імпрез в діловому році:

12-го березня відбувся показ капелюхів. Його підготовили фахові сили п. Марія Турко, п. Ольга Гнатиш, а теж пані з імпрезової і господарської референтури. В програмі взяла участь співачка п. Зеня Бундзяк, і артистка п. Іванна Кононів, а після програми молоденькі модельки, деякі дові члени, проходжувались між столиками, демонструючи що раз то інші і гарніші капелюшки.

16-го квітня відбулася виставка образів з галерії п. Ольги Соневицької. П. О. Соневицька відчитала цікаві враження з подорожі по Европі. Проф. Горняткевич познайомив численну публіку з сучасним мистецтвом та мистецькими творами тих малярів, яких образи були на виставці.

11-го червня відбувся у Вінник „День Союзянки". Пікнік, в якому брав участь 61 Відділ СУА у Випани та 32-англомовний Відділ з Нюарку. Тут особливо попрацювали пані з господарської референтури, очолюваної п. Винник.

25-го червня наш Відділ взяв численну участь в прогулці Окр. Ради до Глен Спей, де на оселі Верховина відзначено 50-ліття Укр. Національної Революції та перший жіночий З'їзд в Києві 1917 року.

21-го жовтня відбувся розваговий вечір, пов'язаний з китайською лотерією. Голова суспільної опіки п. Ольга Гнатик зібрала багато гарних і вартісних фантів, на які гості клали свої числа.

Вечір відкрила п. Ольга Муссаковська, а п. О. Цяпка і Т. Богданська читали гуморески. У веселому але напруженому настрої перебрані китайки: п. Ольга Гнатик і п. Марія Турко вильосовували розставлені на столах експонати. Дехто мав більше щастя, дечто менше, але гутірка коло смачно заставленого стола напевно була для всіх присмна. В касі найшлось 300 долярів чистого прибутку, з чого радіємо всі ті, що їх піддержує наша суспільна опіка. За організацію вдалої програми належить признання п. О. Гнатик, п. М. Турко, паням з імпрезової референтури, а теж енергійній і досвідченій п. Володимирі Вакун, яка при помочі пань з господарської референтури злагодила гарне приняття для численної публіки.

Таїса Богданська
прес. референтка

З НАШИХ БУДНІВ

РОДИННИЙ ДІЯЛОГ

Моя дорога землячка, пані Татушиха, увійшла в хату така схвильована, що їй забрало принаймні з десять хвилин часу, поки трохи віддихалась.

— Ти лише послухай, — сказала чоловікові, набриклим сльозами голосом, — кого я нині зустріла на Другій евню: та ж ця польську жінку з нашої вулиці, що недавно приїхала з Краю з трьома діточками! А ти знаєш, що трапилося її найстаршій доні, Ансльці, котра ледве скінчила п'ятнадцять років на Першої Матки Божої?..

— А звідки мені це знати? — здвигнув плечима пан Татух, не відриваючи очей од світово - конґресового числа „Свободи".

— Та зійшла, дівка, на бома! — скрикнула розпучливо пані Татухова. — Втекла з дому між тих мавполюдів, гіппісів, чи як їх там називають, і тепер не знати, де й, окаянну, шукати! Бідна мама просто з розуму сходить! Казала відбити собі в друкарні два дозени таких карточок, — що вона, мовляв, шукає своєї коханої донечки, Анельці, і заклинає її на рани Христові, щоб вернулася додому. І тепер ходить від кам'яниці до кам'яниці та й чіпає ці карточки то на вікнах, то на мурі, пробує, бідолаха, віднайти свою рідну дитину... Але ти пошукай вітра в полі!

— А я недавно вичитав в англійській газеті іншу історію, — обізвався пан Татух, знімаючи з носа окуляри. — Що мами - американки, яких

дочки теж опинились між тими чудаками, розписують листи, але іншого змісту. „Дорога Дженні, — пише, для прикладу, одна мама, — ми знаємо, що ти собі гуляєш на Ґрініч Віллидж. Сиди ж собі там, як тобі добре, і не вертайся д-хаті, лише подай нам адресу, на котру вишлемо тобі чисту білизну і пару талярів..."

— Що ж то за мама, яка не бажає собі, щоб її рідна дитина не вернулася додому! — обурилась моя дорога землячка.

— Видно, мама добре знає, яке зіллєнько та її доня, — відпалив пан Татух.

І так, ні з того ні з сього почалась доволі загострена, родинна виміна думок. Пані Татухова завзято атакувала американських матерів, мовляв, вони не мають серця, не дають дітям родинного тепла, і тому ці діти втікають з дому та попадають між усяку шушваль. Пан Татух, натомість, взяв в оборону батьків і матерів, зате накрив мокрим рядном сучасне, пропаще, на його думку, молоде покоління. Цей подружній діялог вівся в тихій тиждесній тонації, що дорогі мої земляки аж затремтіли, разом почули, що хтось стукає в двері. Була це донечка скиталки з першого поверху, пані Оксани, що продавала квитки на льотерію в користь будови гайскулу св. Юрія в Ню Йорку.

— Дуже перепрошую, — сказала несміливо, — чи бажаєте собі купити один тикет?

— Купи два! — скоманду-

вала пані Татухова. — Хай дитина даром по сходах не ходить.

— А я куплю за п'ятку цілу книжечку, — заявив пан Татух. — Може колись той гайскул стане ій у пригоді, дасть їй таку школу і таке виховання, що мамі не треба буде шукати своєї дочки між мавполюдами.

Ікер

Використовують старі авіяційні мотори

„Молодь України" з 22 листопада повідомила, що київські інженери вирішили використовувати старі авіяційні двигуни, як джерело електроенергії та огрівачів автобусних моторів взимку, перед тим, як автобуси виїздять із депо. Один старий авіямотор обігріває 350 автобусних моторів. Газета писала: „Після відпрацювання встановленого ресурсу авіадвигуни знімають з літака і здають на переплавку. А чи не можна продовжити їх трудовий стаж? Це завдання успішно розв'язали працівники третього автобусного парку м. Києва".

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
з жалем повідомляє, що
дня 29-го листопада 1967 року упокоїлася в Бозі на 66-му році життя,
довголітня Членка нашого Товариства

✝

д-р мед.

СОФІЯ ПАНКЕВИЧ-СМІШКО

член-основник Українського Тайного Університету у Львові, адюнкт Очної Клініки і лікар Української Народної Лічниці у Львові, жертводавець-добродій Українського Католицького Університету у Римі.

ПАРАСТАС у п'ятницю, дня 1-го грудня ц. р. о год. 8-ій веч. в пох. заведенні при 858 Н. 22-га вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в суботу, дня 2-го грудня 1967 р. о год. 9-ій рано з церкви св. о. Миколая, відтак на цвинтар на Факс Чейс.

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА — Відділ ПЕНСИЛВЕНІЯ

Згідно з волею Покійної, замість квітів, проситься складати жертви на Український Католицький Університет у Римі.

✝

У глибокому смутку повідомляю,
що дня 29-го листопада 1967 року
заосмотрена Найсвятішими Тайнами,
на 66-му році життя, ненадійно упокоїлась в Бозі
моя Найдорожча ДРУЖИНА

д-р мед.

СОФІЯ ПАНКЕВИЧ-СМІШКО

з роду ВОЛЯНСЬКИХ

член основник Українського Тайного Університету у Львові і член Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

ПАРАСТАС у п'ятницю, дня 1-го грудня ц. р. в 8-ій год. веч. у похоронному заведенні при 858 Н. 22-га вулиця.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ почнуться в суботу, дня 2-го грудня 1967 р. в год. 9-ій рано в церкві св. о. Миколая, а Тлінні Останки будуть перевезені на цвинтар на Факс Чейзі.

У глибокому смутку — д-р ЛЕВ СМІШКО — муж

Згідно з бажанням Покійної, замість квітів на могилу — проситься складати жертви на Український Католицький Університет у Римі.

ПОДЯКА

Дня 13-го листопада 1967 року з Волі Всевишнього, в тяжкому автовому випадку, згинув наш Найдорожчий Муж, Тато і Дідусь

Іван Демидович ОЛІЙНИК

Народжений в с. Перещепино, в Україні.

В днях нашого глибокого смутку, багато наших Свояків, Краян, Приятелів та Знайомих прийшли з духовою для нас підтримкою, за що складаємо найсердечнішу подяку.

Сердечно дякуємо Високопреосвященному Архиєпископові Свято-покровського Собору в Шікаго Владиці Григорієві за відправлення Панахид і похоронного обряду.

Щиро дякуємо Всечесним отцям Григорієві, Тимофієві та протодиякопові Антонові за активну участь в похоронному обряді.

Сердечно дякуємо хорові Свято-покровського Собору за так численну участь в відправі Панахид та похоронного обряду.

Сердечна подяка Всім Тим, що висловлювали нам словесні і писані співчуття в дні нашого глибокого смутку.

Сердечно дякуємо за вінки, квіти та пожертви на Служби Божі за душу Покійного.

Сердечно дякуємо Всім: Всім за так численну участь при відправлені Панахид, похоронному обряді, за авта, Друзям Покійного за перенесення домовини з Тлінними Останками й ще і ще раз безмірно дякуємо всім і всім, що віддали останню послугу Покійному впановуючи Його своєю так численною участю. Лише Ваша доброта і щирість зробили Покійному величний похорон.

Ще раз дякуємо за численну участь і проводи Покійного на місце Вічного Спочинку, кладовище Елмвуд.

Щиро дякуємо похоронному заведенні п. М. Канюка за совісне і дбайливе переведення похорону.

Безмірно дякуємо землякам: п. К. Чорненко та Іл. Сердюкові, що приїхали з далекої Канади зі своїми родинами і разом з іншими відпроводили Покійного на місце Вічного Спочинку.

Зокрема дякуємо п. Іл. Сердюкові за так теплу і зворушливу промову в часі поминок.

Нехай же Всевишній Господь належно оцінить Вашу щирість і щедро нагородить.

Остаємось в безмежному смутку:
дружина — МАРТА
донька — ГАЛИНА з муж. ЛЕОНІДОМ та дітьми ЖЕНЕЮ і ЛЕНОЮ
донька — ТАМАРА з муж. ІВАНОМ та найближчий друг Покійного Т. МОКРИЙ з дружиною ОЛЕНОЮ та сином ВОЛОДИМИРОМ

1003 плюс три...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

включив наші Церкви в практичну національну роботу по цілій лінії, вперше звів їх всіх до співпраці на тому самому полі.

Бенкет з участю найвизначніших осіб українського світу, імпозантне число його учасників, промови, а серед них нашого випробуваного приятеля Джана Діфенбейкера — все це вже було вінками та лаврами.

Дехто каже, що на Конґресі були помилки. Мабуть, були. До них ще треба буде колись добратись, щоб виправити.

Усі середовища, групи і навіть країни поселення потрошки програли. І слава Богу, бо мусіли поступитись. Всі ж разом — виграли. Десь ми всі разом відкопали в нашому словнику слово „компроміс". Воно ще може недосконало вирізьблене, може ще й подразнює амбіції, але воно вже є, вже застосоване у практиці. Це — прикмета культурного суспільства.

І ще один момент: всі резолюції, постанови, маніфести, звернення — це документи, що їх підписали не 1003 делеґати, а всі українці у вільному світі, всі три мільйони чи скільки там ми їх нараховуємо. Коли б ці документи можна було піднести народові в Україні, він беззастережно б їх також підписав.

СКВУ показав, що кувати український національн и й фронт можна. Хочеться вірити, що фронт цей пошириться на інші важливі ділянки нашого життя. Вже з цим досягненням маємо більше, як мали рік чи місяць тому. Заслуга в цьому всіх — і учасників Конґресу, і нашої широкої громади по цілому світу, яка таки змогла вплинути на розвиток подій, домовлення і рішення.

1003 плюс три мільйони з двох десятків країн вже щось для себе, а передусім для України зробили.

(Кінець)

Збори Відділів УНС

СУБОТА, 2-го ГРУДНЯ 1967 р.

БРУКЛИН, Н. П. Річні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8-ій веч. в УНДомі, при 216-218 Grand St. Проситься чл. прибути на збори обов'язково. На порядку дня: звіти уступаючої управи і вибір нової на 1968 рік. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Ю. Сокол, предсідник, М. Кіт, рек. секр.

СУБОТА, 9-го ГРУДНЯ 1967 р.

АМСТЕРДАМ, Н. П. Місячні збори Т-ва І. Франка — 266 Відд. о год. 7:30 веч. в Укр. Гор. Клюбі, 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір управи на 1968 р. і звіт делеґатів з Світового Конґресу Вільних Українців. — В. Труфин, секретар.

НЕДІЛЯ, 10-го ГРУДНЯ 1967 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336 Відділ о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. Проситься прибути та вирівняти чл. вкладки. — Г. Кісіль, секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Розшуки

МЕЛЬНИК Юрій Антонович, нар. в с. Капустино, Волинська обл., жив у Харкові; **МЕЛЬНИК Ігор Антонович**, нар. у Харкові, шукають їх Крайник Марія і Ольга Францовна.
Львівська обл.
м. Золочів
вул. Боженко 1, кв. 3.